

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania L. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.

o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 października 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od odwołującej się na rzecz organu rentowego 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Przedmiotem postępowania było prawo L. P. do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z dnia 4 grudnia 2017 r., zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał odwołującej się prawo do emerytury. Na skutek apelacji organu rentowego, Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 17 października 2019 r., zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd odwoławczy odmowę prawa do wcześniejszej emerytury uzasadnił dwoma niezależnymi argumentami. Po pierwsze, wskazał, że zakwalifikowanie pracy ubezpieczonej jako świadczonej w szczególnych warunkach może nastąpić

tylko przy założeniu, że kontrola jakości produkcji i usług była wykonywana na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie, czyli w realiach sprawy chodzi o prace wskazane w dziale XIV pkt 1. Kwalifikacja ta oznacza, że odwołująca się musiała realizować czynności kontrolne na oddziale, gdzie wykonywano prace nie zautomatyzowane palaczy rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. Sąd odwoławczy podkreślił, że w tym zakresie brak jakichkolwiek ustaleń faktycznych, a na odwołującej się, reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika, spoczywał w tym zakresie ciężar dowodowy. Po drugie, Sąd Apelacyjny uznał za udowodnione, że ubezpieczona część dniówki roboczej pracowała w laboratorium, a zatem nie na oddziale lub wydziale wymienionym w dziale XIV pkt 1 w związku z pkt 14, a to oznacza, że nie wystąpiła przesłanka określona w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ray Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z zm.).

Skargę kasacyjną wywiodła ubezpieczona i wskazała, że doszło do naruszenia: 1) art. 184 w związku z art. 32 ust 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 i 4 ust 1 rozporządzenia Ray Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze; 2) art. 387 § 2¹ k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.; 3) art. 212 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

W ocenie skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Za konstatacją tą ma przemawiać to, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera elementów treściowych, które powinno w świetle treści art. 387 § 2¹ k.p.c. po nowelizacji ustawą z dnia 4 lipca 2019 r., a przed nowelizacją w art. 328 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny stwierdzając, że Sąd pierwszej instancji wydał wyrok z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c., nie ustalił na nowo stanu faktycznego, odnosząc się tylko do kilku okoliczności. W dalszej części wyводу skarżąca polemizuje ze stanowiskiem Sądu drugiej instancji, a ostatecznie stawia wniosek, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na początku rozważań trzeba przywołać kilka fundamentalnych reguł postępowania kasacyjnego. Po pierwsze, Sąd Najwyższy nie jest sądem trzeciej instancji. Oznacza to, że nie rozpoznaje sprawy, ale skargę kasacyjną. Po drugie, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Po trzecie, stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący więc musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), iż kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96 - OSNC 1997 nr 6-7, poz. 82; z dnia 24 października 2006 r. II PK 38/06, LEX nr 950620 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436).

Przypomnienie powyższych reguł jest nieodzowne, gdyż skarżąca wprawdzie formalnie wskazuje, że oczywistość skargi kasacyjnej wynika z wadliwego uzasadnienia zaskarżonego wyroku, to jednak w istocie opiera podstawy skargi kasacyjnej na ustaleniach, których nie przyjął Sąd odwoławczy. Koncertując uwagę na art. 387 § 2¹ k.p.c. według treści po nowelizacji, trzeba wskazać, że zarzut ten jest chybiony. Staje się to zrozumiałe, jeśli uwzględni się, że wyrok Sądu odwoławczego został wydany w dniu 17 października 2019 r., a wspomniany przepis został zmieniony z mocą prawną od dnia 7 listopada 2019 r. Sąd Apelacyjny nie mógł zatem naruszyć przepisu, który nie obowiązywał w dacie wyrokowania. Co się tyczy podstawy skargi opartej na art. 328 § 2 k.p.c. to należy zauważyć, że skarżąca nie wskazała na czym polegał istotny wpływ owego naruszenia na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Mając na uwadze, że Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi, trzeba przypomnieć, że Sąd

Apelacyjny jednoznacznie określił okoliczności faktyczne, które sprawiają, że prawo do emerytury wcześniejszej jest niezależne. Chodzi o przyjęcie, że praca na oddziałach i wydziałach z działu XIV, poz. 24 ni była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Kwestia ta została wyraźnie poruszona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a to oznacza, że w tym zakresie nie doszło do uchybienia art. 328 § 2 k.p.c. Strona skarżąca aspektu tego nie może także kwestionować w postępowaniu kasacyjnym. Oznacza to, że hipotetyczne naruszenie art. 328 § 2 k.p.c., na które powołuje się ubezpieczona w skardze kasacyjnej, nie ma wpływu na wynik sprawy, bo ten determinowany jest niespełnieniem dyspozycji § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Dodać w tym miejscu należy, że art. 328 § 2 k.p.c. tylko wyjątkowo stanowi podstawę skargi kasacyjnej prowadzącą do uchylenia zaskarżonego wyroku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie wyjaśniono, że chodzi tylko o sytuację, w której nie jest możliwa kontrola zaskarżonego orzeczenia i ocena dlaczego został przyjęty określony punkt widzenia. W rozpoznawanej sprawie wada tego rodzaju nie zachodzi.

Ostatecznie przedstawione konkluzje prowadzą do wniosku, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Dlatego należało orzec jak w sentencji. O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z regułą z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c.